

Jyllands knudepunkt for handel og gods: 175 år som havneby har sat sit præg på Aarhus. Århus Stiftstidende 7.4.2020.

Aarhus Havn er Danmarks største containerhavn. Og det er der en særlig grund til. Havnen i Aarhus har nemlig to store fordele. For det første er den særdeles dyb fra naturens hånd, og for det andet fryser den sjældent til is. Og det er en stor fordel, når de store tungt læssede containerskibe lægger til kaj. - Det med at havnen er isfri betyder ikke så meget i dag. Men i gamle dage var det enormt vigtigt. Især hvis de andre havne var frosset til, siger Søren Bitsch Christensen og forklarer, at netop dybden og det isfri hav også var grunden til, at det i 1960'erne lykkedes Aarhus at blive en del af containerlinjen, som man kalder de autoriserede forbindelseslinjer, som containerskibene sejler omkring for at opsamle containere på deres vej mod de større containerhavne i Göteborg, Hamborg og Rotterdam. - Hvor mange provinshavne i Danmark døde hen i 1980'erne og 1990'erne, eksploderede Aarhus Havn i stedet yderligere. Der var med andre ord en meget voldsom koncentration af havnevirksomhed i Aarhus i 1970'erne, 1980'erne og 1990'erne, hvor stort set alle mindre provinshavne, som tidligere var levende steder, lukkede ned eller blev omdannet til noget andet, fortæller han. Den politiske beslutning om at anlægge en containerhavn i Aarhus i 1960'erne var derfor godt givet ud. For helt op til i dag har containertrafikken haft en afgørende betydning for havnens omsætning. Og det har den endnu. Således udgjorde containeromsætningen i 2018 hele 42 procent af den samlede godsomsætning på havnen, mens fast bulk, der blandt andet omfatter transport af landbrugsvarer, træflis, træpiller, sten og grus, stod for 37 procent af godsomsætningen...

...I takt med, at rederier som Mærsk begyndte at bygge større og større containerskibe, blev den bynære containerhavn efterhånden for lille. - Så for at kunne betjene de enorme containerskibe opførte man i 2001 en ny containerterminal, samtidig med at man traf en beslutning om at nedlægge store dele af den bynære havn, fortæller Søren Bitsch Christensen. Ikke kun den tidligere containerterminal røg i svinget, men også gamle industrikvarterer og siloer blev revet ned for at give plads til boligkvarterer og andre byggerier. Havnen i dag er mere tilgængelig end den var for 30 år siden, Det skyldes flere ting. For det første har man fra havnens ledelse truffet en principbeslutning om at udvide havn mod syd, der har betydet, at den del af havnen, der befinder sig i den gamle bymidte, nu er fritlagt til andre formål. For det andet har det også en stor betydning, at der i dag er langt færre ansat på havnen, end der var for 30 år siden. En udvikling, der blandt andet skyldes, at der i dag er langt færre fabrikker, som får transporteret gods til og fra Aarhus, at skibsværftet er lukket ned og at færgefarten gennem årene er blevet reduceret ned til en enkelt linje mellem Odden og Aarhus. Samtidigt har den teknologiske udvikling betydet, at der skal færre mænd til at løse de arbejdsopgaver, der fortsat er at løse på havnen.

Danmarks største arbejdermonument står i Århus. Pio Pio 17.10.2017

Er du i Aarhus, skal du se Jens Galschiøts 'Historiske Spor'. Et fantastisk monument, der i høj grad gør historien levende. Det er udført i kobber og rustfrit stål, og udfolder et flygtigt øjeblik. Monumentet forestiller et lossesjak bestående af i alt syv mandshøje skikkelser, der modtager et slæng kaffesække fra en kran. Vi oplever også tydeligt illusionen om lugtene, om lydene, om kranerne, skibet, der udspiller sig omkring sjakket. Århus er den by i landet med flest industriarbejdspladser. Byen er rundet af industrien, som går hånd i hånd med vidensbyen. I det senere år har byen ændret radikalt udseende. Nede omkring havnen har nye bygninger og parker med hastige skridt set dagens lys, og de oprindelige arbejdspladser er blevet flyttet til andre og større steder. Havnen er således ikke i samme grad som tidligere, nemlig et sted, hvor de brovterende skikkelser som i Jens Galschiøts hører til, men et sted, hvor turisme, boliger, uddannelsesinstitutioner og fritidsliv har fået plads. Initiativtagen bag skulpturen er tidligere havnearbejder

Palle Jørgensen. Tilbage i 2015 udtalte Palle Jørgensen til Aarhus Stiftstidende: "Rundt om i byen står statuer af tidligere borgmestre og andre øvrighedspersoner. Nu kommer der en skulptur af almindelige arbejdere. Havnearbejdere. Dem, som knoklede fysisk hårdt her på havnen, der har været med til at gøre byen til det, den er. Det skal vi huske."

Havnefolkets leder: Vi skal have originaler - ikke professorer. Århus Stiftstidende 24.10.2015

Hans Ulrik Pedersen har haft sin daglige gang på havnen siden 1970. Hver morgen udpeger han ved mønstring blandt 50 havnearbejdere, hvem der tager fat i løbet af dagen og som fx skal gribe skovlene og klare dagens sendinger i en coaster med rapsfrø eller sheanødder. Havnearbejderne arbejder på hold. Fem mand på hver. De fleste kender deres arbejdsopgaver dagen før. Andre stiller til mønstring om morgenen - ikke alle får jobs i løbet af dagen. Arbejdstiderne er døgnet rundt - året rundt. »Her på havnen er der heldigvis plads til alle. Det betyder, at havnen er en af de eneste arbejdspladser i Aarhus, hvor der fortsat er plads til originaler - eller damp-børn, som de velsagtens kaldes i dag. Det er et beskidt job, og det skal være folk, der kan deres kram. Og det kan de,« siger Hans Ulrik Pedersen. »Selv om de fleste faktisk bliver fyret hver eneste dag, så er de klar til at stille op hver morgen klokken syv - og blive beskidte og arbejde i treholdsskift, hvis det er nødvendigt. Det er mennesker, du kan regne, og det er dem, vi skal bruge her på havnen. Vi har sparet samfundet mange penge. Her arbejder folk, der ikke ville kunne få job andre steder.« »Her på havnen får man en chance til, selv om man måske har lavet noget lort i livet. Folk kan godt have været på afveje, men de rettes til her, hvis de altså passer deres job.